

JURYRAPPORT HEUVELINKPRIJS 2014

De Heuvelinkprijs, de tweejaarlijkse Arnhemse architectuurprijs voor het beste nieuwe gebouw, is in de jaren negentig door de gemeente Arnhem en dagblad *De Gelderlander* in het leven geroepen om lokale architectuur alsook de interesse daarvoor te stimuleren. Vandaar dat de Heuvelinkprijs, die sinds 2008 wordt georganiseerd door Arnheems architectuurcentrum CASA, bestaat uit een vakjuryprijs én een publieksprijs. Voor deze editie konden projecten worden voorgedragen die in de periode 2012-2013 zijn opgeleverd. Anders dan voorgaande jaren is ditmaal geen onderscheid gemaakt tussen woning- en utiliteitsbouw. Uit een longlist van in totaal achttien genomineerden heeft een deskundige jury, bestaande uit architect Eric Frijters (Fabric), landschapsarchitect Sylvia Karres (Karres en Brands Landschapsarchitecten) en architect Marten Wassmann (Benthem Crouwel Architects), een zestal projecten geselecteerd.

De finalisten van de Heuvelinkprijs 2014 zijn (in alfabetische volgorde):

Mariëndaal Centre of Excellence, ontworpen door GroupA in opdracht van BGB Ontwikkeling, een samenwerking van Giesbers en BAM.

MFA Klarendal, ontworpen door De Zwarte Hond in opdracht van de Gemeente Arnhem.

Hotel Modez, ontworpen door Nexit Architecten in opdracht van Volkshuisvesting Arnhem.

Rozet, ontworpen door Neutelings Riedijk Architecten in opdracht van de Gemeente Arnhem.

De Stek, ontworpen door Studio Kees Marcelis in opdracht van de familie Sanders.

Zwaluwpark, ontworpen door Mecanoo in opdracht van Proper Stok Group BV.

Deze zes projecten zijn op 7 mei jl. bezocht en beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1. Kwaliteit van het opdrachtgeverschap
2. Stedenbouwkundige en/of landschappelijke inpassing
3. Meerwaarde voor en uitstraling naar de omgeving
4. Kwaliteit van de massaopbouw
5. Kwaliteit van de gevelcompositie
6. Ruimtelijke kwaliteit van het interieur/exterieur
7. Kwaliteit van de toegepaste materialen en kleuren
8. Kwaliteit van de detaillering
9. Organisatie van het programma

De jury was zeer aangenaam verrast door de kwantiteit, kwaliteit en diversiteit van de inzendingen, die de afgelopen twee jaar – ondanks de voortdurende crisis – in Arnhem gerealiseerd zijn. De zes finalisten zijn stuk voor stuk architectonisch onderscheidend en terecht op de shortlist gekomen. Tijdens het juryberaad werd echter unaniem geconstateerd dat er één boven de anderen uitsteekt.

Het **Mariëndaal Centre of Excellence** is een technologisch gebouw met een ambachtelijke uitwerking. Deze is in vele opzichten zorgvuldig voltrokken. Het concept – een massa op pilotis, die al zwevend opgaat in het landschap – is een duidelijk en valide uitgangspunt voor het ontwerp. De vormgeving van het opgetilde volume heeft naar het oordeel van de jury echter geleid tot een enigszins massief geheel, dat ondanks de grotendeels transparante plint, vrij gesloten blijft. In het plan zijn kansen blijven liggen zoals de ruimtelijke relatie tussen de binnenhof en het omringende parklandschap. Die wens is er wel gezien de uitgebreide landschapsstudie die er is gemaakt.

Het woningbouwproject **Zwaluwpark** is zowel qua landschappelijke ingreep als in stedenbouwkundige opzet een geslaagd project; de natuurlijke kom is door aanvullende modellering met hoogteverschillen verrijkt en als het ware met bouwvolumes subtiel gemeubileerd. De jury plaatst echter kanttekeningen bij de uitwerking van de twee woonblokken. Het appartementencomplex is naar haar mening wat rigide en zodoende te urbaan voor de plek. Ook waren er vragen bij de technische duurzaamheid van de laagbouw en de privacy-gevoeligheid van beide blokken. Maar al met al een prima plan: een voorbeeld voor de geslaagde integratie van een grootschalig woonproject in zijn landschappelijke setting.

Hotel Modez is een vrolijk gebouw, dat optimisme uitstraalt. Met een trappenhuis als taille zit het bijna als een modestuk in elkaar. Er zitten veel authentieke en leuke ideeën in, maar dat zijn er volgens de jury wellicht te veel per vierkante meter. Hier wreekt zich ogenschijnlijk dat van de architect verlangd is om het hotel zo flexibel te ontwerpen, dat het ook nog ooit dienst zou moeten kunnen doen als studentenhuysvesting. Dit heeft een aantal uitgesproken, maar ook merkwaardige keuzes tot gevolg gehad, die de eenheid en vanzelfsprekendheid van het geheel hebben aangetast. Modez is echter door het mode-ruimte-concept een ware belevenis en heeft ontegenzeggelijk een grote meerwaarde voor Klarendal en Arnhem als modestad!

De multifunctionele accommodatie (**MFA**) **Klarendal** is een bijzonder stoer en expressief gebouw, dat zich subtiel schikt in het ensemble van de bestaande kazernegebouwen. Het doet denken aan een klassiek schoolgebouw, maar dan in een meer eigentijdse jas. De jury heeft enige kritische kanttekeningen bij het interieur en de organisatie van het programma. Zij wil echter haar bijzondere waardering uitspreken voor de stedenbouwkundige aspecten van het ontwerp, de architectonische kracht, de hoogstaande detaillering en technische uitvoering, maar ook de ambitie om een duurzaam gebouw te realiseren. Het zal – dankzij de interne flexibiliteit – nog voor een lange tijd waarde aan de wijk toevoegen.

Bloemenkiosk **De Stek** is een uitzondering tussen de andere finalisten – in feite is dit meer een stadsmeubel dan een gebouw. Als omhulsel voor een bestaande elektriciteitskast en vanwege zijn letterlijke en figuurlijke uitstraling vormt deze kiosk echter een grote kwaliteitsimpuls voor de Jansplaats. De eenduidige hoofdvorm verenigt alle functionele eisen van het verkooppaviljoen en zorgt tegelijkertijd voor een opwaardering van zijn omgeving. De jury wil haar bijzondere waardering uitspreken dat een dergelijke kwaliteitsvolle interventie in het openbaar gebied heeft plaatsgevonden. Een compliment aan de architect, die ook bureaucratische tegenwind heeft weerstaan, maar bovenal aan de particuliere opdrachtgever, die hiermee een voorbeeld stelt!

Rozet is vergeleken met de andere finalisten van een andere orde, een klasse apart. Dit gebouw gaat voorbij aan mooi of lelijk: het scoort op alle fronten. Ook zonder het ruime budget was dit een uitzonderlijk gebouw geworden. De opdrachtgever en gebruikers hebben uitputtend nagedacht over wat ze met het gebouw wilden. De ontwerpers hebben de opgave vervolgens vertaald naar een heel ruimtelijk, fijn en verfijnd ontwerp dat ondanks -of juist dankzij- de benauwde kavel van alle kanten klopt. Het uiteindelijke gebouw is bovendien technisch zeer hoogwaardig uitgevoerd. Kortom: alle aspecten van het ontwerp- en bouwproces lijken optimaal verlopen. Hier straalt niet alleen ambitie en vakmanschap uit, maar ook – verdiend – geluk. Rozet is een magneet voor mensen. De trappartij, oftewel “binnenstraat”, werkt in de praktijk ook daadwerkelijk als straat, de architectuur nodigt uit om op verkenning te gaan. Ook het daglicht is op een prachtige wijze in de architectuur verwerkt zoals aan het einde van de hoofdstraat en in de bibliotheek waarin het diffuse licht de ritmiek van de zaal versterkt. Dag- en kunstlichtontwerp, meubilering, materiaalkeuzes, alles gaat hand in hand; het is een Gesamtkunstwerk!

Langs de interne route zijn de functies op een interessante manier met elkaar verweven waardoor het echt één gebouw is gebleven. Het Erfgoedcentrum doet nog niet helemaal gelijkwaardig mee, maar deze ruimte valt hopelijk op zijn plaats zodra de verbinding met de

Historische Kelders wordt geopend. Daarmee zou Rozet nóg een bijzonder nieuw perspectief op de omliggende stad bieden.

Rozet heeft echter niet alleen een enorme stedenbouwkundige meerwaarde voor zijn directe omgeving, maar is ook van grote betekenis voor de hele stad. Het staat in de traditie van Arnhemse iconen als het Huis der Provincie en het Stadhuis. Van buiten Arnhem wordt met jaloerse ogen naar Rozet gekeken. Zou dit een van de laatste monumentale publieke cultuurgebouwen zijn?

Het is betreurenswaardig dat Rozet's tweeling, ArtA, niet wordt gerealiseerd, dat was de stap naar de Rijn geweest, die met Rozet is ingezet.

Rozet is volgens de vakjury de winnaar van de Heuvelinkprijs 2014!